

GYIMESI LÁSZLÓ: MÁŠ SZÖRNYET IS HOZOK, CSAK PISZKÁLJATOK

RÉSZLET EGY SOHA EL NEM KÉSZÜLŐ REGÉNYBŐL

Szokatlan csend honolt a faház teraszán, pedig nem volt üres a műintézmény, a poharak is teltek-ürültek, tehát a nem is olyan ritkán elhatalmasodó kóros zsebürültséggel sem voltak vádolhatók a legénység prominensei.

Gutentág érkezett utolsóként, mindjárt feltűnt neki ez a szokatlan csend.

– Miért lógatjátok mind az orrotok? Egyikötöknek sem jutott dinnyeföld?

– Meleg van – vont a vállát Burma.

– Kánikula – magyarázta volna meg Balogh Tamás, de az első szónál nem jutott tovább.

– Akik rég láttak bennünket, nemigen ismernének ránk – tűnődött el Gutentág. – Mi voltunk az egész parton a legvidámabb banda. Ha beültünk valahová, pár perc múlva már mindenki dőlt a röhögéstől. Most meg... A nézésekől is megsavanyodik a bor.

– Te vagy a hibás – vélte Pofapénz. – Régen szüntelenül ugrattad a Törpét, vagy ő téged...

– Ja, ja – bólintott Gutentág. – Ha én ugrattam, ő rugdosta a bokámat, ti meg röhögtetek. Eszement szórakozás volt, mondhatom.

– Nem is rúgtam nagyokat – emlékezett a Törpe. – Csak éppen akkorákat, hogy tudja, merre hány méter... Persze arra nem emlékeztek, amikor ő akart tíz centit nyújtani rajtam.

– A füleden majdnem sikerült – vélte Balogh Tamás.

– Rágalom! – legyintett Gutentág. – Azóta szűnt meg a vidám világ, mióta Csuri elhagyott bennünket.

– Nem vagyok rá büszke, de tényleg rengeteget derültünk rajta – emlékezett Tanárúr. – Más kárán nem szép nevetni, de ki állta volna meg fapofával, amikor Baloghék előtt a legnagyobb faágat úgy vágta le, hogy közben rajta ült. Kartörés, lábtörés, vittük a kórházba, sajnáltuk is, de hetekig vigyorgtunk, ha eszünkbe jutott.

– Ritka volt az a hónap, amikor nem érte valami vicces baleset – emlékezett Rabbi is. – Lábtörés, ilyesmi ritkán történt velem, de kisebb baj szinte hetente. Ki tudja, hol szerencsétlenkedik mostanában?

– Én – jelentkezett Balogh Tamás. – Emlékeztek a kemencés lakatosra, a Lenorics Jóskára? Amikor nyugdíjba ment, visszaköltözött a szülőfalujába, Gelsére. Ő csalogatta magával a Csurit, nagy a háza, elférnek ketten.

– Gelse... – ízlelgette a szót Tanárúr. – Valahol Zalában van, Kanizsától északra...

– Ott, ott – erősítette meg Balogh Tamás. – Egyszer már majdnem meglátogattam őket, de hirtelen másra kellett az útiköltség.

– Egy kanna muskotályosra – vélte Pofapénz, és senki sem kételkedett igazában.

– Nemsoká' te is ingyen utazhatsz, elmegyünk hozzá együtt – ígérte a Rabbi. – Benézünk Sunyához is, nem lesz nagy kitérő.

– Sunyához? – csodálkozott Gutentág. – Tényleg, hová tűnt a Sunya? Mióta kijött a savanyítóból, egyszer, ha járt itt. Pedig az ő piaci kincskereső története is fel-felderítették bennünket.

– Mellékbüntetésként lakhelyelhagyási tilalmat szabtak ki rá... – mesélte Burma.

– Nem hagyhatja el Óbudát, na és? – fortyant fel Balogh Tamás. – A faház eléggé Óbudán van.

– Ott a bibi – folytatta Burma -, hogy Sunya sohasem volt a papírjai szerint óbudai. Az anyjához van bejelentve, Csörnyeföldre.

– Elég belőled! – vigyorgott Gutentág. – Olyan helység nincs is.

– Dehogyan nincs, ott van Nekeresd mellett – röhögött Pofapénz.

– Nekeresd van, nincs is olyan messze, a nyolcas útról megtalálod – vette vissza a szót Burma. – És Csörnyeföld is van, az előbb emlegetett Gelsétől délre, a Muránál.

– Nekem meghagyta a címét – mondta halkan a Rabbi -, bizonyos megbízásokat is adott.

– Nahát, még van valakinek ilyen titka? – kérdezte Gutentág. – Hol a Törpe? Neki biztos van, vagy ha nincs, kitalál egyet.

– Tényleg, hová lett a kis ember? – néztek körül a teraszon, benéztek a belső terembe is, kérdezték az új csapatot, akit jobb híján egyelőre Pótinak hívtak a háta mögött, mert ugye Tóbit pótolta, kis embert ő sem látott.

Az egyik szabadnapos zenész sietett segítségükre.

– Itt sündörgött az előbb – mondta. – Valamit dünnögött arról, hogy csinál ő nektek mindjárt valami vígasságot.

– Hajajj! – sóhajtott Tanárúr. – Hátidob cintányérral, no meg a trombita...

– Nem, nem! – javította ki Balogh Tamás. – A dob a mi tárolónkban van a működtető szerkezettel, a cinekkel együtt, a tároló kulcsa itt van a zsebemben. A trombitát meg már rég eladta.

– Vehetett újat – találgatta Burma.

– Vehetett? – vigyorgott Gutentág. – Tudod, mennyi a muskotályos árfolyama trombitára átszámítva?

– Vagy a trombitáé muskotályosra – fontoskodott Pofapénz, de senki sem volt otthon az átváltások piacán, most tehetett volna jó szolgálatot Sunya.

– Felhívhatom, ha valamelyikötök ideadja a mobilját – ajánlotta a Rabbi. Az ajánlat semmibe vezett, hiszen a kérdés tulajdonképpen az volt, hova lett a Törpe. Találgatásban nem volt hiány, kereső brigád is alakult (Gutentág és Burma

összetételben), de a nagy elhatározáshoz néhány korty is szükségeltetik, s amíg azzal végeztek – természetesen nemcsak a kereső brigád ivott, hanem az egész csapat –, titokzatos képpel feltűnt a sétányon az elkóborolt alany. Méretes kerekas bőrröndöt vonszolt maga után, a ládányi alkalmatosságot sűrű lyukak tarkították, s alul meglehetősen nagy fémháló borította.

– Macskát szereztél? – kérdezte a Rabbi.

– Ekkora macska nincs – intette le Gutentág. – Kutya ez, és legalább komondor.

– Nézzük meg! – javasolta Pofapénz.

– Csak kint az utcán – utasította őket Póti, az új csapos.

– Csak a rácson nézzetek be – javasolta a Törpe, de hiába. Pofapénz és Gutentág már ki is nyitotta a ládát.

– Micsoda szörny ez? – csodálkozott a Rabbi. – Fusson, ki merre lát!

– Dehogyan szörny – javította ki Tanárúr. – Majom ez, mégpedig törpecsimpánz, kedves rokon.

– A Balogh Tamás rokona – tette volna helyre a dolgot Pofapénz.

– A te vasporos seggű nénikédé! – állította le a volt kemencés, és máris helyettesítő ötlete támadt. – Ha törpecsimpánz, akkor csak a Törpe rokona lehet.

A Törpe kivételével ebbe mindenki belenyugodott, a majom pedig – megérezve a szabadságot – nagy rikkantással kiugrott a bőrröndből, és egy pillanat múlva már a szemközti nyárfa csúcsáról vicsorgott rájuk.

– Le kell csalogatnunk – esett kétségbe a Törpe. – Csak egy órára kaptam kölcsön.

– Ki volt az az örült, aki neked majmot adott kölcsönbe? – csóválta a fejét Tanárúr.

– Itt az Auchan parkolójában táborozik a cirkus, régi cimborám Bernát, az idomárjuk. Tőle, hm, kértem el.

Mindenki értette a dolgot. Kölcsön, mint a Vakegér pincéjéből a Balogh Tamáshoz szegődött muskotályosok.

Kölcsön, nem kölcsön, le kellett a kedves rokont csalogatni. A sétány elejére települt zöldségesnek hirtelen megnőtt a forgalma. Néhányan almát vettek, mások banánt, narancsot, sárgarépat, Gutentág még ananászt is.

ILLUSZTRÁCIÓ: LIGETI BLANKA

– Matyi! – kiabált a Törpe, miközben a majom ládájába pakolta a gyümölcsöket. – Gyere, ez mind a tiéd, csak gyere.

Az állat (most már tudjuk, hogy Matyinak hívják) egy pillanat alatt lekúszott a ládához, kikapott egy fürt banánt, és máris újra a fa csúcsáról vigyorgott rájuk.

– Induljunk el a cirkusz felé! – javasolta Balogh Tamás. – Ha elfogy a banánja, lejön az ananászért, akkor rácsapjuk a tetőt.

Matyi valóban lejött az ananászért meg az almáért is, de olyan gyorsan, hogy a kompániának

esélye sem volt a fogságba ejtésére. A csapat lassan végigsétált a sétányon, a majom meg felettük ugrált díszfáról díszfára, amíg csak a pléhgombához nem értek. A kocsmá ajtaja tárva volt, s mielőtt bármit tehettek volna, a majom már a söntéspultról ágált.

Stabil, a hajdani dózeres a pultra könyökölve éppen arra készült, hogy egy stampedli vodkával megalapozza a napot, amikor egy szőrös kéz átnyúlt a válla fölött, elkapta a pohárkát, s máris üresen tette vissza.

– Hé! – tiltakozott Stabil. – Az az én vodkám volt. Azonnal vegyetek helyette egy másikat!

Jobb a békesség, gondolta a faházi csapat, s máris ott párosodott az új pohár a károsult előtt. Igen ám, de Matyi gyorsaságával nem számoltak, a dózeres még meg sem köszönhette az italt, az már eltűnt a majom torkában. S mivel harmadik pohárra nem számíthatott, átlendült a könyöklőre, és szép békésen elfogyasztotta a gyümölcsök maradvékát.

Balogh Tamásban feltámadt valami vitézi ösztön, elhatározta, hogy elfogja a garázda majmot. De Matyi olyan vicsort rögtönzött, hogy menten inába szállt a bátorság.

– Ne menj a közelébe! – kiáltott rá Tanárúr. – A majomharapás, ha elfertőződik, halálos lehet.

– A vadonban – vélte Pofapénz. – De ez egy civilizált városi majom...

– Igen, naponta kétszer mos fogat – mérgelődött Tanárúr. – Akárcsak a Rabbi.

– Én egyszer sem mosok fogat – mosolygott a Rabbi. – Nincs is már fogam.

Ezen egy percig elvitakozgattak, közben Gutentág kölcsönkérte a pultos fiúk biciklijét, és elviharzott vele.

– Hát ez hová siet? – csodálkozott Pofapénz.

– Megrémült a majomharapástól – találgatta Balogh Tamás.

– Eszébe jutott, hogy buli lesz valamelyik csónakházban – vigyorgott Burma. – Várja őt a Manöken a kisraktárban.

Ötletben nem volt hiány. Közben Matyi kapott egy igazi felest Stabiltól, ezt most önként, jó szívvel adta, ne búsuljon a jó rokon.

Nagy csengőszóval megérkezett Gutentág, a bringa vázán utast is hozott.

– Ó Bernát, az idomár, a Törpe haverja – mutatta be a vézna kis embert. – Jött a majmáért.

Tanárúr szemrehányások tömegével fogadta a vendéget.

– Hogy lehetett ennyi eszed, kölcsönadsz egy veszedelmes állatot egy hencegő törpének? Meg is ölhetné, tudod, milyen erős egy csimpánz!

– Én aztán tudom – vontá meg a vállát Bernát. – És eszembe sem jutott kölcsönadni. Tegnap arra ügyelgett a cirkusz táján, összefutottunk, mondtam, hogy egy majommal és öt fókával dolgozom, nézze meg a produkciót, ilyesmi. Hogy jutott eszébe Matyit kölcsönkérni, fogalmam sincs. Látszólag belenyugodott az elutasításba, de ma egyszerűen

ellopta tőlem. Amíg átmentem az áruházba a fókák halaiért – nem volt az több tíz percnél –, Matyi ládástól eltűnt. Mert ha elmegyek, mindig beparancsolom a ládájába, jobb félni, mint megijedni.

– Mit szólsz, Törpe? – kérdezte Burma.

– Én azt hittem, Bernát csak kéreti magát, hajlik a kérésemre, és azért ládázta be a majmot, hogy könnyebben el tudjam hozni.

– Tehát leskelődtél, értem – szólalt meg a Rabbi is.

– Nem az Úrnak tetsző dolog.

– Sejtettem én, hogy ez a kiszolgált zenebohóc a ludas, s nem akar rosszat, de egy ilyen majom félmilliónál is többet ér, be kellett jelentenem a lopást a körzeti rendőrnél. Ismer benneteket, mert mindjárt azt kérdezte, ti nem jártatok-e a közelben.

– Én elszaladok a zászlóshoz – vállalta Pofapénz. – Megmondom, hogy megkerült a majom, törölje a bejelentést, s jöjjön ide, győződjön meg róla a saját szemével.

– Hát ide inkább ne jöjjön – dohogott Gutentág. – Találkozzunk a cirkusznál.

Ebben maradtak.

– Egyébként jámbor jószág – vakarta meg Matyi füle tövét az idomár. – Figyeljete!

– Matyi, megyünk megetetni a fókákat.

A majom hatalmasat ugrott, egyik kezével megragadta a ládája fogantyúját, a másikkal Bernát kezébe kapaszkodott, s máris indult is a cirkusz felé.

– Imádja a fókáetést – szólta vissza Bernát.

– És hogy ne legyen harag – mondta Pofapénz –, holnapután valamennyien megnézzük az előadást. A feleségeinkkel együtt.

– Tudod, hogy háromezer a beugró? – suttopta Balogh Tamás.

– Holnap kap nyugdíjat a Tanárúr, kifizeti azt a vacak harminc ezrest, mi meg apránként megadjuk neki.

– Ahogy szoktátok, apránként – sóhajtott Tanárúr. – Látom, megtaláltátok a saját majmotokat. De én nem apránként fizetek: ha nem jönnek a részletek, agyoncsapom a Törpét.

– Annak igencsak ideje – vélte Gutentág.

– Csak piszkáljatok, holnapra kerítetek nektek egy másik szörnyet – sértődött meg a Törpe. – Aligátorteknőst, krokodilt, úgy éljek.

– Elég lesz, ha bejössz a faházba – vigyorgott Gutentág. – Teljesítetted a szörnyfelhozatalt. ■